

Eendaagse cursus: Lanenbeheer voor vleermuizen

De Zoogdierverseniging en Stichting Probos organiseren samen een praktijkcursus 'Lanenbeheer voor vleermuizen'.

Deze cursus is 6 punten waard voor het ETW hercertificering.

Oude, aftakelende loofbomen met holten en spleten zijn van cruciaal belang voor veel planten en dieren, waaronder vleermuizen. In onze (veelal jonge) bossen behoren laanbomen vaak tot de oudste bomen van het bos. Voor vleermuizen is het aftakelen van lanen op korte termijn een zegen, dan ontstaan juist natuurlijke holtes en spleten. Echter, in veel gevallen worden aftakelende bomen in lanen geruimd om risico's te vermijden. Soms worden zelfs hele lanen verjongd. Daarmee verdwijnt een belangrijke habitat voor deze soortgroep.

Steeds meer bosbeheerders hebben te maken met aftakelende lanen en bovendien is er - in het verleden - weinig aandacht geweest voor verjonging en aanleg van nieuwe lanen en behoud van individuele bomen in lanen.

Vanuit veiligheidsoogpunt vormen aftakelende lanen een potentieel gevaar voor recreanten. Beheerders dienen te voldoen aan de zorgplicht maar hiervoor ontvangen zij geen vergoeding. Er wordt dan ook steeds meer voor gekozen om aftakelende lanen tijdig te verjongen door de oude laan (al dan niet in meerdere fasen) te kappen en opnieuw in te planten. Bij het verjongen van lanen kan de habitat van vleermuizen in het gedrang komen. De beheerder krijgt hierbij te maken met de wettelijk beschermde status van deze soorten in de Omgevingswet.

Welke mogelijkheden zijn er om een veilige laan te kunnen bieden aan recreanten nu en in de toekomst, én habitat voor vleermuizen in stand te houden? Hoe ga je dan te werk, waar moet je dan op letten? In de ééndaagse cursus 'Lanenbeheer voor vleermuizen' komen deze vragen aan bod.

Inhoud van de cursus

De cursus bestaat uit een theorie- en praktijkdeel. Tijdens het theoretische ochtenddeel gaan de deskundigen in op:

- de ecologie (gedrag, habitateisen en verspreiding) van bosgebonden vleermuissoorten;
- waarden, typen en beheer van lanen;
- mogelijke beheer- en inrichtingsmaatregelen om de habitat voor vleermuissoorten in het boslandschap te behouden en te verbeteren in relatie tot de andere bosfuncties;
- verplichtingen vanuit natuurwetgeving, gedragscode bosbeheer en certificeringen voor duurzaam bosbeheer (FSC en PEFC);
- hoe vitaliteit en de resterende levensduur van aftakelende bomen en daarmee het risico kan worden ingeschat.

Belangrijke onderdelen zijn de problematiek van lanen en voorbeelden van ingrepen waardoor habitat voor vleermuizen in (de buurt van) de laan behouden blijft, terwijl de laan kan worden verjongd én het laankarakter behouden blijft.

Onder leiding van de docenten bezoeken we 's middags diverse objecten (lanen), waarbij we discussiëren over het beheer van de laan en het omliggende bos met het oog op het behouden en versterken van de habitat voor vleermuizen. Bovendien bekijken we met een boomcamera een aantal holten.

Doelgroep

Deze cursus is bedoeld zowel voor beheerders, boswachters, opzichters van de terreinbeherende instanties en gemeenten als voor particuliere bos- en landgoedeigenaren en bosbouwkundige adviesbureaus en andere intermediairs.

Docenten

De cursus 'Lanenbeheer voor vleermuizen' wordt gegeven door Eric Jansen (Zoogdiervereniging), Joyce Penninkhof (Probos) en Henk van Scherpenzeel (Boomtotaalzorg).

Wanneer en waar

De cursus is op 21 november 2024 en wordt gegeven op Landgoed Vilsteren te Vilsteren. De cursus is in het voorjaar, omdat er nog geen blad aan de bomen zit en hollen en spleten, ook in de kronen, goed te zien zijn.

Kosten

De kosten bedragen €495,- p.p. exclusief btw, inclusief cursusmateriaal, koffie, thee en lunch.

Meer informatie

U kunt op maandag t/m donderdag (tussen 9:00 en 16:00 uur) contact opnemen met het secretariaat van de Zoogdiervereniging (024-7410500).

Aanmelden

Er is plaats voor maximaal 20 deelnemers. Aanmelden kan via [het aanmeldformulier](#). Na aanmelding ontvangt u een bevestiging van inschrijving en de wijze waarop u dient te betalen.

Annuleren van deelname aan de cursus is alleen schriftelijk mogelijk tot twee weken voor aanvang van de cursus. Daarna wordt het volledige bedrag in rekening gebracht. Bij te weinig deelnemers kan het Bureau van de Zoogdiervereniging besluiten de cursus te annuleren (uiterlijk twee weken voor aanvang van de cursus). De volledige voorwaarden staan op [de website van de Zoogdiervereniging](#).